

СИЛАБУС
з комплексної виробничої практики
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 «Туризм»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 6 кредити (ECTS): 180 годин, залік.

Викладачі курсу:

Данченко Ірина Олексіївна докт. пед. наук, доцент, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/danchenko-irina-oleksiivna>).

Омельченко Галина Юріївна старший викладач ЗВО кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/omelchenko-galina-juriiivna>).

Моїсєєва Наталія Іванівна докт. екон. наук, доцент, завідувач кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/moisieieva-natalija-ivanivna>).

Бондар Наталя Олександрівна кандидат історичних наук, доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/bondar-natalja-oleksandrivna>).

Опис практики

Пререквізити – дисципліни «Вступ до фаху та академічна доброчесність» «Туристичні послуги та туристична діяльність», «Менеджмент туризму», «Економіка туристичної фірми», «Організація та планування туристичної діяльності», «Спеціалізований туризм», а також навчальні практики «Вступ до фаху», «Краєзнавчо-туристична діяльність».

Постреквізити. Продовжують підвищувати рівень набутих знань, умінь, навичок, компетентностей у професійній та практичній діяльності.

Коротка анотація (загальна характеристика, особливості, переваги).

Студенти під час проходження комплексної виробничої практики повинні навчатися самостійно вирішувати типові задачі, які притаманні видам діяльності, відповідно до посад, на яких може працювати випускник закладу вищої освіти, самостійно навчатися здійснювати пошук потрібної інформації про стан роботи підприємства на ринку товарів та послуг, аналізувати її, виявляти основні фактори, що обумовлюють фактичний стан діяльності підприємства, розкривати основні тенденції його розвитку, пояснювати їх, пропонувати науково обґрунтовані висновки та пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності.

Одним із головних етапів у виробничій практиці є ознайомлення студентів з функціональними обов'язками службових осіб з профілю професійної діяльності, їх функціями, правами та обов'язками у відповідних підприємствах туристичної індустрії: здобуття професійних навичок на посадах, відповідно до фахового спрямування та освітньо-кваліфікаційного рівня, технології виконання основних організаційно-технологічних процесів, які здійснюються на підприємстві певного типу та організаційно-правової форми господарювання.

Проходження комплексної виробничої практики дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- правила внутрішнього розпорядку і графік виходу на роботу;
- характеристики туристичного підприємства;
- процес організації туристичних подорожей фірмою;
- інформаційно-довідкове забезпечення створення турпродукту;
- процеси резервування та бронювання;

- безпосередньо саму організацію туристичного обслуговування;
- заходи контролю за дотриманням умов подорожі;
- умови розрахунків за туристичне обслуговування між клієнтами та турфірмою, між турфірмою та виробниками турпослуг;
- роботу туристичного підприємства (фірми) по наданню паспортно-візових послуг;
- організацію страхування туристів туристичним підприємством (фірмою) та страхування транспортних засобів;
- роботу туристичної фірми по забезпеченню безпеки туристичних подорожей;
- організацію роботи по документальному оформленню груп та індивідуальних туристів на виїзд за кордон та подорожей по Україні;

Вміти:

- характеризувати туристичне підприємство;
- робити розрахунок планового обсягу реалізації основних і додаткових послуг;
- визначити склад матеріальних ресурсів підприємства;
- давати оцінку ефективності використання робочого часу робітників і визначити основні причини, що обумовлюють її певний рівень;
- визначити вплив на продуктивність праці основних факторів;
- аналізувати поточні витрати підприємства;
- здійснювати аналіз і планування прибутку підприємства, фінансових ресурсів підприємства;
- оцінити ефективність маркетингової діяльності підприємства;
- залежно від отриманих теоретичних знань, наукових інтересів та особистих побажань студент повинен розробити конкретні та обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення окремого напрямку (напрямів) роботи підприємства або впровадження певного нововведення (інновації);
- представити звіт з комплексної виробничої практики здобувачів вищої освіти.

Мета та основні задачі комплексної виробничої практики.

Метою комплексної виробничої практики поглиблення та закріплення студентами теоретичних знань і набуття необхідних практичних навичок і досвіду роботи в галузі управлінської, планово-економічної, маркетингової діяльності, опанування організаційно-технологічними процесами, що відбуваються на туристичних підприємствах; набуття професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретних ситуацій, що виникають на попередньо вказаних підприємствах в сучасних умовах.

Предметом комплексної виробничої практики є механізм діяльності підприємства туристської індустрії.

Завданнями комплексної виробничої практики є: ознайомлення студентів з функціональними обов'язками службових осіб з профілю професійної діяльності, їх функціями, правами та обов'язками у відповідних підприємствах туристичної індустрії: здобуття професійних навичок на посадах, відповідно до фахового спрямування та освітньо-кваліфікаційного рівня, технології виконання основних організаційно-технологічних процесів, які здійснюються на підприємстві певного типу та організаційно-правової форми господарювання.

Компетентність, що забезпечує. Проходження комплексної виробничої практики забезпечує формування у фахівців компетентності щодо здатності комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а також формування здатності: застосовувати знання у практичних ситуаціях; розуміти процеси організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного); розробляти,

просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту; здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, вміння презентувати туристичний інформаційний матеріал; використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку; визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу; працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

За результатами проходження комплексної виробничої практики здобувачі вищої освіти можуть вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук, а також застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів; розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт; ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися; організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Структура комплексної виробничої практики

Практика проводиться в декілька етапів.

На першому етапі здійснюється **оформлення на практику і знайомство з підприємством**. Студент знайомиться з керівником практики від підприємства, правилами внутрішнього розпорядку і своїм графіком виходу на роботу; проходить **інструктаж з протипожежної безпеки і техніки безпеки**.

На другому етапі відбувається вивчення **характеристики туристичного підприємства**. Студент повинен охарактеризувати підприємство за такими пунктами: форма власності, статус підприємства за розміром; організаційно-правова форма; установчі документи (статут та інші); ліцензія на право здійснення даного виду діяльності; організаційна структура підприємства включаючи структуру підрозділів; матеріально-технічна база підприємства; кадрове забезпечення підприємства.

На третьому етапі студент-практикант повинен зосередитися на вивченні **організації роботи туристичного підприємства**: вивчити процес організації туристичних подорожей фірмою; визначити та дослідити процеси, що забезпечують ефективну діяльність туристичного підприємства; оволодіти практичними навичками технології організації туристичних подорожей; вміти надавати рекомендації (пропозиції) щодо вдосконалення технології організації та обслуговування туристів, документального оформлення процесів обслуговування туристів.

На четвертому етапі студент-практикант повинен ознайомитись з **планово-економічною діяльністю туристичного підприємства**: проаналізувати виконання виробничої/експлуатаційної програми за 2 (3) роки та прогнозування обсягу пропозиції послуг підприємства; здійснити аналіз і планування матеріальних ресурсів, трудових ресурсів підприємства та показників плану праці і заробітної плати, доходів підприємства, поточних витрат підприємства, прибутку підприємства, фінансових ресурсів підприємства.

На п'ятому етапі студент-практикант повинен зосередитися на вивченні **маркетингової діяльності туристичного підприємства**: вміти характеризувати систему маркетингу підприємства; оцінити ефективність маркетингової діяльності підприємства;

оцінити ефективність реклами, достатність та повноту інформації для покупців, що надається підприємством. Визначити доцільність використання окремих рекламних заходів. Виявити резерви та дати пропозиції щодо поліпшення організації рекламних заходів та інформування покупців.

На шостому етапі студент-практикант зобов'язаний розробити пропозиції щодо удосконалення діяльності підприємства. Розробка пропозицій повинна ґрунтуватися на виявлених недоліках організації роботи підприємства, наявних резервах її удосконалення, вивченні вітчизняного та закордонного досвіду кращих підприємств аналогічного та споріднених профілів діяльності.

На сьомому етапі підведення підсумків практики.

Календарний план комплексної виробничої практики

№ етапу	Назва виду діяльності	Термін виконання
1	Оформлення на практику і знайомство з підприємством. <i>Інструктаж з протипожежної безпеки і техніки безпеки.</i>	*
2	Визначення з характеристиками туристичного підприємства.	*
3	Знайомство з організацією роботи туристичного підприємства	*
4	Ознайомлення з планово-економічною діяльністю туристичного підприємства	*
5	Вивчення маркетингової діяльності туристичного підприємства	*
6	Розробити пропозиції щодо удосконалення діяльності підприємства	*
7	Підведення підсумків практики	*

* Терміни виконання завдань визначає керівник практики від ЗВО

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання. Для проведення підсумків комплексної виробничої практики керівник складає графік захисту звітів з комплексної виробничої практики здобувачів вищої освіти. Звіт з практики повинен відповідати програмі практики. Звіт оформлюється протягом періоду проходження практики. Диференційований залік з практики приймається комісією, яка призначається завідувачем кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін. Оцінюють за 100-бальною шкалою, згідно ECTS (виконання завдання практики – 20 балів; оформлення щоденника – 20 балів; самостійна та індивідуальна робота (пропозиції щодо покращення діяльності підприємства туристської індустрії) – 15 балів; виступ з доповіддю на захисті практики – 20 балів; відвідування баз практики – 10 балів; відповіді на запитання – 15 балів).

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>